

Затверджую
старший майстер
_____ Л.Ю. Полодюк
« ____ » _____ 20 ____ р.

План уроку № ____

Професія: «Швачка. Кравець»

Група № __, Курс __ на _____ 20__ р.

Урок веде майстер в/н: Кононенко Ірина Іванівна

Тема програми №__ : Визначення асортименту та властивостей тканин.

Тема уроку: *Виготовлення жіночих і дитячих суконь з натурального та штучного шовку.*

Мета уроку:

1. Навчальна мета: навчити учнів знімати мірки, будувати креслення жіночої та дитячої сукні відповідно знятим міркам; навчити самостійно виконувати роботу, спостережливість, старанність, інтерес до професії; розвивати пізнавальну активність, технологічне мислення, пам'ять.

2. Виховна мета: виховання відповідального ставлення до роботи, обов'язкове виконання елементів самоконтролю та взаємоконтролю під час роботи із забезпечення якості, правильної організації робочого місця та дотримання порядку.

3. Розвиваюча мета: розвиток пізнавального інтересу, уяви, логічного мислення, пам'яті, творчих здібностей.

Тип уроку: комбінований.

Вид уроку: розповідь-пояснення; самостійна робота.

Форма організації виробничого навчання: робота малими групами.

Комплексно-методичне забезпечення:

Обладнання: універсальні машинки, машини спеціального призначення.

Інструменти: голки, ножиці, наперстки, сантиметрові стрічки.

Пристосування: лінійки, шпильки, булавки, крейда.

Дидактичне забезпечення уроку: технічна документація, інструкційно-технологічні картки, матеріали, плакати; роздатковий матеріал;

Матеріально-технічне забезпечення: журнали мод, мультимедійний проектор та комп'ютер, плакати, картки.

Міжпредметні зв'язки:

Матеріалознавство: властивості волокон та текстильних матеріалів.

Технологія швейних виробів: організація робочого місця при виконанні ручних, машинних, прасувальних робіт. Виконання копіювальних стібків та прокладання строчок на деталях виробу. Опис зовнішнього вигляду деталей, їх специфікація крою. Послідовність обробки виточок, складок.

Обладнання швейних підприємств: машини загального та спеціального призначення. Усунення дрібних неполадок.

Охорона праці: техніка безпеки про виконанні ручних, машинних та волого-теплових робіт.

Конструювання швейних виробів: розкрій дрібних деталей.

Хід уроку

I. Організаційна частина (3-5 хв.)

- 1.1. Привітання і призначення чергових.
- 1.2. Перевірити наявність учнів.
- 1.3. Перевірити готовність учнів до уроку, їх зовнішній вигляд
- 1.4. Безпека праці.

II. Вступний інструктаж (40 хв.)

2.1. Повідомлення тему програми, теми і мети уроку.

Оголосити учням тему уроку та довести до їхнього відома, якої мети вони повинні досягти в результаті виконання завдань на уроці. Попередньо перевірити, наскільки учні володіють знаннями, отриманими на попередніх уроках і перейти до вивчення нової теми.

2.2. Мотивація.

Повторення та закріплення знань, здобутих на попередніх уроках.

2.3. Актуалізація опорних знань.

Здійснюється шляхом усного або письмового опитування учнів.

2.4. Аналіз і доповнення відповідей учнів.

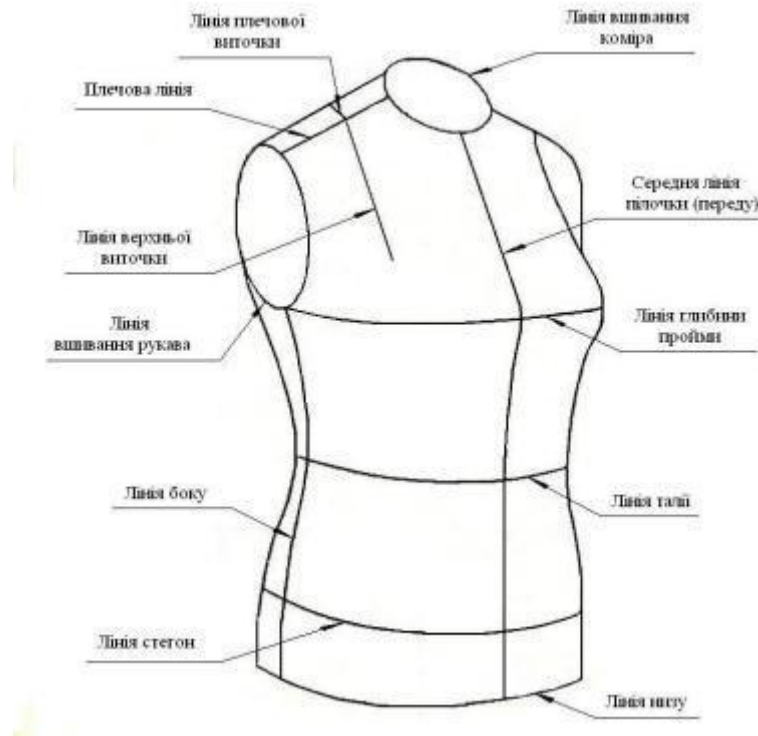
Що таке голка? Як замінити голку? Відповідність голки номеру? Що таке натяг нитки? Що таке деталі крою? Правила перевірки деталей крою.

2.5. Пояснення нового матеріалу.

Перед вивченням нового матеріалу давайте пригадаємо термінологію:

1. Ручних робіт (зметування);
2. Машинних робіт (зшивання);
3. Волого – теплових робіт (запрасовування, відтягування, спрасовування, припрасовування).

До плечових виробів належить одяг, який утримується на плечовому поясі. У загальному вигляді поверхня жіночого плечового одягу розсікається конструктивними лініями на спинку, пілочку, два рукави і комір. Схема плечового виробу з вшивними рукавами зображена на рис. 7.1.

Основні мірки

- Сш - Напівобхват шиї
- Сг1 - Напівобхват грудей
- Сг2 - Напівобхват грудей 2
- Сг3 - Напівобхват грудей 3
- Вг - Висота грудей
- Шг1 - Ширина грудей 1
- Шг2 - Ширина грудей 2
- Дтп - Довжина талії перед
- Ст - Напівобхват талії
- Сст - Напівобхват стегон
- Озап - Обхват зап'ястка
- Опл - Обхват плеча
- Др - Довжина рукава
- Дв - Довжина виробу
- Цг - Центр грудей
- Шпл - Ширина плечей
- Впк - Висота перед косою
- Дтс - Довжина талії спинки

Шс - Ширина спинки
Вб - Висота бочка
Оп.зв. - Обхват рукава вверху
Шпр. - Ширина пройми
Дб - Довжина бочка
Впкп - Висота плеча коса

Прибавки на вільне облягання

$$Пг = 3 \text{ см}$$

$$Пт = 4 \text{ см}$$

$$Пст = 2 \text{ см}$$

Розрахунок і побудова спинки.

З точки А проводимо вертикальну лінію, і на ній відкладаємо:

$$АТ = Д_{ст} = 39 \text{ см}$$

З точки Т вниз відкладаємо 18-20 см, і ставимо точку Б:

$$ТБ = 18-20 \text{ см}$$

Далі, з точки Т відкладаємо довжину спідниці, і ставимо точку Н:

$$ТН = Д_{ю} = 70 \text{ см}$$

З точки А відкладаємо вниз величину, рівну висоті пройми ззаду плюс надбавку, і ставимо точку Г:

$$АГ = В_{прз} + 2,5 = 22 \text{ см}$$

Через точки Г, Т, Б, і Н проводимо горизонтальні лінії.

З точки Т вправо відкладаємо 1 см, і ставимо точку Т₁. Це так званий відвід, він необхідний для більш кращого облягання сукні. Хоча деякі їм нехтують, але я віддаю перевагу будувати викрійку саме так, як мене свого часу вчили.

$$ТТ_1 = 1 \text{ см}$$

З точки А через точку Т₁ проводимо пряму лінію, і на перетині ліній грудей, стегон і низу ставимо точки Г₁, Б₁, і Н₁ відповідно.

Визначаємо ширину спинки по лінії стегон:

$$Б_1Б_2 = (С_б + П_б) / 2 - 1 = (52 + 2) / 2 - 1 = 26 \text{ см}$$

Від точки Г₁ вправо відкладаємо:

$$Г_1Г_2 = Ш_с + 1 = 19 \text{ см}$$

Для знаходження точки Г₃ необхідно провести деякі розрахунки. Спочатку знаходимо ширину рукава:

$$Ш_{рук} = О_{пл} + 5 = 30 + 5 = 35 \text{ см}$$

Потім знаходимо ширину пройми:

$$Ш_{пр} = Ш_{рук} / 2 - 5 = 35 / 2 - 5 = 12,5 \text{ см}$$

Після того, як знайшли ширину пройми, знаходимо положення точки Г₃:

$$Г_2Г_3 = Ш_{пр} / 2 = 6,25 \text{ см (округляємо до 6,5 см)}$$

З точки Г₃ опускаємо вертикальну лінію, і на перетині з лінією талії ставимо точку Т₂.

Потім від точки Т₂ вліво відкладаємо 2,5 см і ставимо точку Т₃:

$$Т_2Т_3 = 2,5 \text{ см}$$

Для оформлення лінії вирізу горловини спочатку з точки А вправо відкладаємо:

$$АА_1 = С_{ш} / 3 + 1 = 18 / 3 + 1 = 7 \text{ см}$$

Далі з точки А₁ вгору відкладаємо:

$$А_1А_2 = АА_1 / 3 = 7 / 3 = 2,3 \text{ см}$$

Після цього плавною лінією оформляємо виріз горловини.

Потім знаходимо нахил плеча за допомогою двох дуг:

З точки Т₁ проводимо дугу радіусом, рівним величині В_{пк} = 41 см

З точки А₂ проводимо дугу радіусом, рівним Ш_{пл} = 13 см

На перетині цих двох дуг ставимо точку П.

Потім з'єднуємо точки A_2 і P , продовжуємо лінію на величину витачки (2,5 см), і ставимо точку P_1 :

$$PP_1=2,5\text{см (витачка)}$$

Потім з точки G_2 вгору проводимо вертикальну лінію, а з точки P_1 вліво горизонтальну лінію, і на перетині цих ліній ставимо точку P_2 . Після цього вимірюємо відстань між точками P_2 і G_2 , отриману величину ділимо на три, і ставимо точку P_3 :

$$P_2G_2/3=P_3$$

Для побудови лінії пройми з точки G_2 по бісектрисі відкладаємо величину, рівну:

$$G_2P_3=0,2Ш_{\text{пр}}+0,5=0,2\times 12,5+0,5=3\text{см}$$

Після цього через точки P_1 , P_3 , G_3 плавно оформляємо лінію пройми.

Для побудови плечової витачки відрізок A_2P ділимо на три, і ставимо точку I :

$$A_2P/3=I$$

Через точку I проводимо вертикальну лінію, і на ній відкладаємо:

$$II_1=7\text{см}$$

$$II_2=0,7\text{см}$$

Потім від точки I_2 вправо відкладаємо ширину витачки:

$$I_2I_3=2,5\text{см}$$

Після цього зрівнюємо обидві сторони витачки:

$$I_1I_2=I_1I_3$$

Для побудови витачки на талії з-під вершини плечової виточки проводимо вертикальну лінію, від якої на перетині з лінією талії вліво і вправо відкладаємо по 1,5 см. Довжина виточки вгору і вниз по 16см, або вершина виточки не доходить до лінії грудей на 1-3см, а до лінії стегон на 2-4см.

Розрахунок і побудова переду.

Проводимо вертикальну лінію, і на перетині ліній грудей, талії, стегон і низу ставимо точки G_4 , T_4 , B_3 і H_3 відповідно. З точки T_4 вгору відкладаємо:

$$T_4A_3=D_{\text{пт}}=44\text{см}$$

Примітка: при високому і повному бюсті точку T_4 опускаємо на 1-2,5см. У такому випадку і лінію низу опускаємо на цю ж величину, а мірку $D_{\text{пт}}$ вгору відкладаємо від точки T_{41} .

Визначаємо ширину переду по лінії стегон:

$$B_3B_4=(C_B+P_B)/2+1=(52+2)/2+1=28\text{см}$$

З точки G_4 вліво відкладаємо:

$$G_4G_5=Ш_{\text{г}}+(C_{\text{г2}}-C_{\text{г1}})+0,5\text{см}=17+(48-45)+0,5=20,5\text{см}$$

Від точки G_5 вліво відкладаємо:

$$G_5G_6=Ш_{\text{пр}}/2=12,5/2=6,25 \text{ (округляємо до 6,5 см)}$$

З точки G_6 вниз опускаємо пряму, і на перетині з лінією талії ставимо точку T_5 , від якої вправо відкладаємо:

$$T_5T_6=2-2,5\text{см}$$

Для оформлення лінії горловини від точки A_3 вліво відкладаємо:

$$A_3A_4=AA_1 \text{ (см. спинку)}$$

Потім з точки A_3 вниз відкладаємо:

$$A_3A_5=A_3A_4+1, \text{ після чого плавно оформляємо лінію горловини.}$$

З точки G_4 вліво відкладаємо:

$$G_4G_7=Ц_{\text{г}}=10,5\text{см}$$

Через точку G_7 проводимо вертикальну пряму. На перетині з лінією плеча ставимо точку A_6 . З точки A_4 на цю пряму робимо дугу радіусом:

$R=B_{\text{г}}=27\text{см}$, і отримуємо точку G_8 . З точки G_8 цим же радіусом робимо дугу від точки A_4 вліво. По хорді цієї дуги відкладаємо:

$$A_4A_9=2(C_{\text{г2}}-C_{\text{г1}})=6\text{см}$$

Від точки A_6 по хорді цієї ж дуги вліво відкладаємо:

$$A_6A_7=2(C_{\text{г2}}-C_{\text{г1}})$$

Точку A_7 з'єднуємо з точкою Γ_8

З точки Γ_5 вгору відкладаємо:

$$\Gamma_5\Pi_4 = \Gamma_2\Pi_2 - 1\text{см}$$

Відрізок $\Gamma_5\Pi_4$ ділимо на три, і отримуємо точку Π_6

З точки Π_6 робимо дугу вгору і вліво радіусом $R = \Pi_6\Pi_4$

Другу дугу робимо з точки A_9 радіусом $R = \Pi_7\Pi_7 = 13\text{см}$. На перетині двох дуг отримуємо точку Π_5 . Цю точку з'єднуємо з точкою A_9 , на перетині з відрізком $A_7\Gamma_8$ отримуємо точку A_8 . Після цього вимірюємо ліву сторону виточки $A_8\Gamma_8$. З точки Γ_8 відкладаємо вгору цю відстань, і ставимо точку A_{10} , яку з'єднуємо з точкою A_4 .

Точку Π_5 з'єднуємо прямий з точкою Π_6 , ділимо відрізок навпіл, і робимо невеликий прогин (0,7-1см). З точки Γ_5 по бісектрисі відкладаємо $0,2\Pi_7\Pi_7$, після чого оформляємо лінію пройми плавною кривою.

Ширина виточки на талії дорівнює 3см. Довжина виточки від талії вниз дорівнює 10-12см.

Розрахунок і побудова викрійки рукава.

Проводимо вертикальну лінію, і ставимо на ній точку O . Від неї вгору відкладаємо

$$OO_1 = OO_2 - 1,5 - 2\text{см}$$

Через точку O проводимо горизонтальну лінію, і на ній вліво і вправо відкладаємо половину ширини рукава:

$$OP = OP_1 = \Pi_{\text{рук}} / 2 = 35 / 2 = 17,5\text{см}$$

Відрізок $3P$ ділимо навпіл, і ставимо точку P_{Π} :

$$OP / 2 = P_{\Pi}$$

Точно так само ділимо відрізок OP_1 навпіл, і ставимо точку $P_{\text{Л}}$:

$$OP_1 / 2 = P_{\text{Л}}$$

З точки O_1 вниз відкладаємо D_p , і ставимо точку M :

$$O_1M = D_p = 56\text{см}$$

Від точки M вліво і вправо відкладаємо:

$$MM_1 = MM_2 = 12\text{см}$$

Від точки O_1 вниз відкладаємо довжину ліктя, і ставимо точку L , через яку проводимо горизонтальну лінію:

$$O_1L = D_{\text{лок}} = 32\text{см}$$

Ширина виточки на лінії ліктя дорівнює 1,5 см.

Точку M_1 опускаємо вниз на 1,5 см і ставимо точку M_3 , після чого оформляємо лінію низу з невеликим прогином

Від точки $P_{\text{Л}}$ вгору відкладаємо:

$$P_{\text{Л}}P_3 = \Gamma_2\Pi_3. \text{ Від точки } P_3 \text{ вліво відкладаємо } 1\text{см} \text{ і ставимо точку } P_5:$$

$$P_3P_5 = 1\text{см}$$

З точки P_{Π} вгору відкладаємо:

$$P_{\Pi}P_4 = \Gamma_5\Pi_6 \text{ (див. пер.)}. \text{ Від точки } P_4 \text{ вправо відкладаємо } 1\text{см}, \text{ і ставимо точку } P_6:$$

$$P_4P_6 = 1\text{см}$$

Відрізок P_1P_5 ділимо навпіл, з точки ділення відкладаємо 1см.

Відрізок PP_6 ділимо навпіл, з точки ділення відкладаємо 2см.

Через точку O_1 проводимо горизонтальну лінію, а через точки $P_{\text{Л}}$ та P_{Π} вертикальні лінії, і на їх перетині ставимо точки O_2 і O_3 відповідно.

Відрізок O_1O_2 ділимо на два, з точки ділення по бісектрисі відкладаємо 1,5-2см.

Із точки O_3 вліво відкладаємо:

$$O_3O_5 = O_1O_3 / 2 - 2\text{см}$$

З точки $P_{\text{Р}}O_5$ по бісектрисі відкладаємо 2-2,5 см.

Через отримані точки плавно оформляємо лінію оката рукава.

Викрійка основи сукні використовується надалі для розкрою і пошиття різних моделей жіночої сукні.

Послідовність виконання етапів залежить від конструкції деталей виробу, обладнання та технології обробки, що застосовується.

Ознайомившись з описом зовнішнього вигляду моделі, слід перевірити кількість деталей крою. Для цього прокладають контрольні нитки ручними прямими стібками по середині деталей переду і спинки по всій довжині виробу, на рукавах у верхній точці оката. При цьому вузли і закріпки стібків необхідно залишати на лицьовому боці виробу для того, щоб при пошитті виробу вони не попали в строчку і могли бути легко усунені.

По спинці зметати виточки, бічні, плечові зрізи, зрізи рукавів.

Зметують виточкиспинки та переду сукні, бічні зрізи, потім зметують низ. Виточки застосовуються для отримання об'ємної форми деталей з метою відповідності їх формі фігури людини. Виточки також можуть бути декоративним елементом виробу. Виточки зшивають, починаючи від лінії зрізів. За 10-15 мм до кінця виточки необхідно зменшити густину строчки вдвічі і плавно зійти нанівець, не слід виконувати наприкінці виточки закріпку. Кут між строчкою та лінією згину виточки практично дорівнює 180.

Виточки запраковують, відтягують по середній лінії до повного прилягання до тканини деталі.

Плечові та бічні шви розпрасовують. У цьому випадку спочатку зрізи обметують, зшивають, а потім шви розпрасовують.

Якість виконання операцій зшивання плечових та бічних зрізів суттєво впливає на посадку виробу на фігурі.

Рукава вметують у пройми. Зріз оката правого рукава перегинають на виворітний бік на 1,2-1,5 см і приколюють його до виробу, суміщають вищу точку оката рукава з плечовим швом, а другою і третьою шпильками закріплюють посадку рукава в верхніх частинах пройми. Потім з'ясовують лінію пройми плічки і спинки і наносять контрольні знаки на місцях шпильок на рукаві і проймі виробу, з'ясовують ширину, довжину рукава і його положення відносно швів. Зріз низу виробу, рукава підгинають на виворітний бік і закріплюють шпильками. Низ рукава обробляють швом у підгин з відкритим обметаним зрізом.

Після цього проводять примірку виробу. Скріплюють шпильками розріз застібки по середині спинки. Щоб уникнути зміщення виробу відносно фігури, його слід приколоту до білизни спереду і ззаду по спинці, лінії талії і точно визначити лінію талії. Примірку виконують з допомогою шпильок. Звертають увагу на посадку виробу на фігурі, як він прилягає до фігури на ділянці горловини, плечових швів, по лінії грудей, талії і бедер, уточнюють положення плечового шва, лінію, яка повинна проходити по середині плеча, положення бічного шва. Після цього перевіряють глибину, напрям і довжину виточок, підрізів, вирізу горловини. Верхня виточка незалежно від її розташування по моделі повинна бути направлена до центра грудей.

Необхідно звернути увагу на прилягання виробу по проймі і при необхідності збільшити посадку спинки по плечовому шву або поглибити виточку. Після цього уточнюють лінію талії і довжину, глибину виточок від зрізу талії за рахунок збільшення або зменшення глибини виточок, і перевіряють положення бічних швів і складок, а потім з'ясовують довжину виробу спереду, збоку і ззаду.

Після цього прокладають нитки: по лінії підгину низу виробу і низу рукавів, пройми і оката рукава.

Перед з'єднанням рукава з проймою позначають контрольні лінії на рукавах і проймі виробу: на найвищій точці оката і в плечовій частині. При внесенні незначних змін в конструкцію виробу його складають виворітним боком усередину, перегинаючи по середніх лініях переду і спинки, суміщають шви, виточки.

Потім залишаючи припуски на шви викроїти обшивки горловин.

Обробка застібкою-блискавкою у середньому шві спинки у виробках без коміра виконується в такій послідовності:

- обметування середніх зрізів спинки;

- зшивання середніх зрізів спинки;
- розпрасовування середнього шва спинки;
- настрочування верхніх кінців застібки-блискавки на припуск середнього шва спинки;
- обметування внутрішнього зрізу обшивки горловини;);
- настрочування кінців обшивки на припуски середнього шва;
- обшивання верхніх уступів застібки та горловини обшивкою;
- вивертання, виправлення уступів застібки та обшивки;
- припрасування горловини та уступів застібки;
- настрочування припуску середнього шва спинки на застібку-блискавку з використанням спеціальної лапки.

Далі виріб готують до другої примірки. Для цього зметують і зшивають виточки, підрізи і шви по позначених лініях, обробляють застібку, горловину рукава. Після того зметують бічні, плечові зрізи, перед та спинку, заметують низ виробу, рукава в пройми.

Друга примірка виробу необхідна, щоб з'ясувати його посадку. Виріб одягають, уточнюють положення бічних і плечових швів, горловину, його ширину та довжину. Остаточно визначають лінію пройми і положення рукава в ній. По зміщених лініях прокладають нитки. Позначені лінії переносять на виворітний бік виробу, а потім зметують. Далі виріб зшивають, чистять і піддають волого-тепловій обробці.

Обов'язково обметують зрізи. Ширина обметування для різних тканин становить 3-7 мм., для деталей із даної сукні з твіду ширина обметування – не менш ніж 4 мм.

III. Поточний інструктаж: (Самостійна робота учнів – 190-270 хв.)

1. Видання завдань для самостійної роботи учнів та пояснення порядку їх виконання.
2. Нагадати правила безпеки праці.
3. Розподіл учнів за робочими місцями.
4. Повідомлення про критерії оцінювання виконуваних робіт.
5. Цільові обходи майстра в/н робочих місць учнів:
 - перевірка організації робочих місць учнів;
 - перевірка правильності виконання трудових прийомів, операцій;
 - перевірка застосування учнями прийомів самоконтролю;
 - самостійність учнів при виконання робіт;
 - правильність дотримання технічних умов;
 - дотримання правил безпеки праці
6. Індивідуальна робота з учнями (допомого учням, які не встигають, додаткові заняття тим, хто успішно виконав всі обов'язкові завдання).
7. При потребі додатковий фронтальний інструктаж для групи.
8. Прийом та оцінювання робіт учнів.
9. Прибирання індивідуальних робочих місць учнів, здавання роздаткового матеріалу, перевірка обладнання і техніки, інструменту.

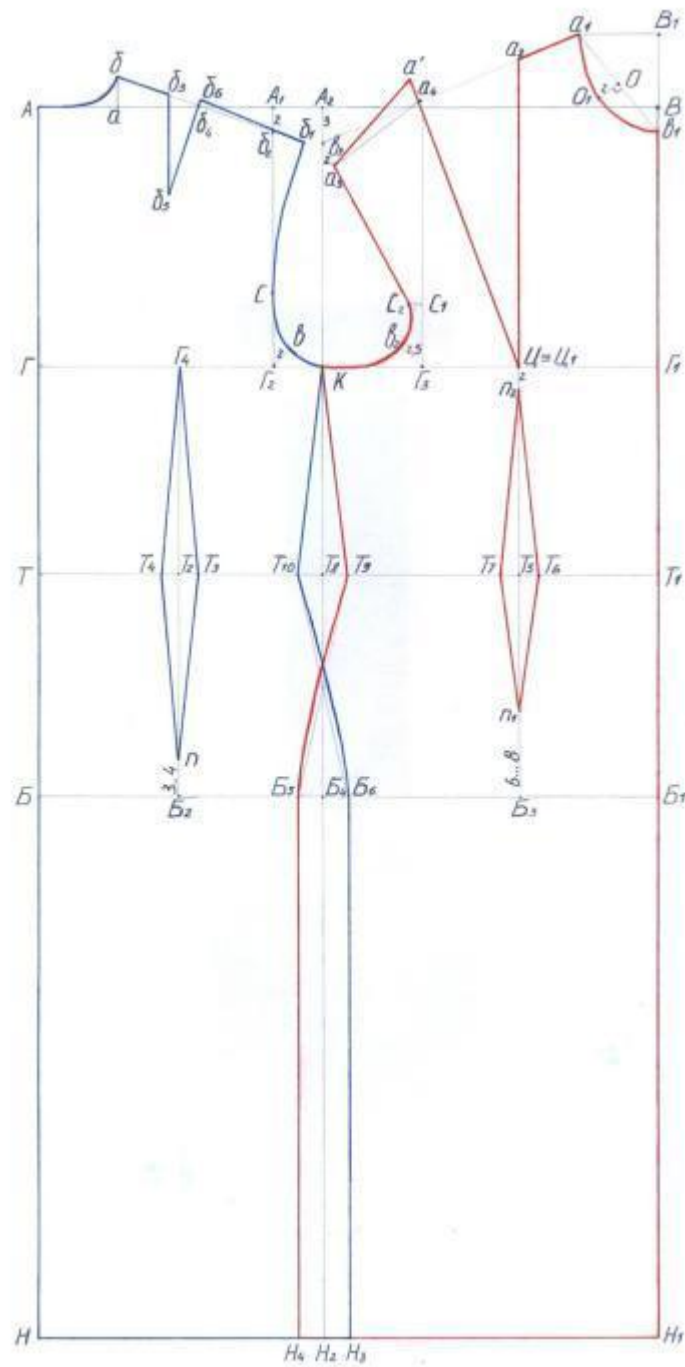
IV. Заключний інструктаж (10-30 хв.)

Підбиття підсумків роботи:

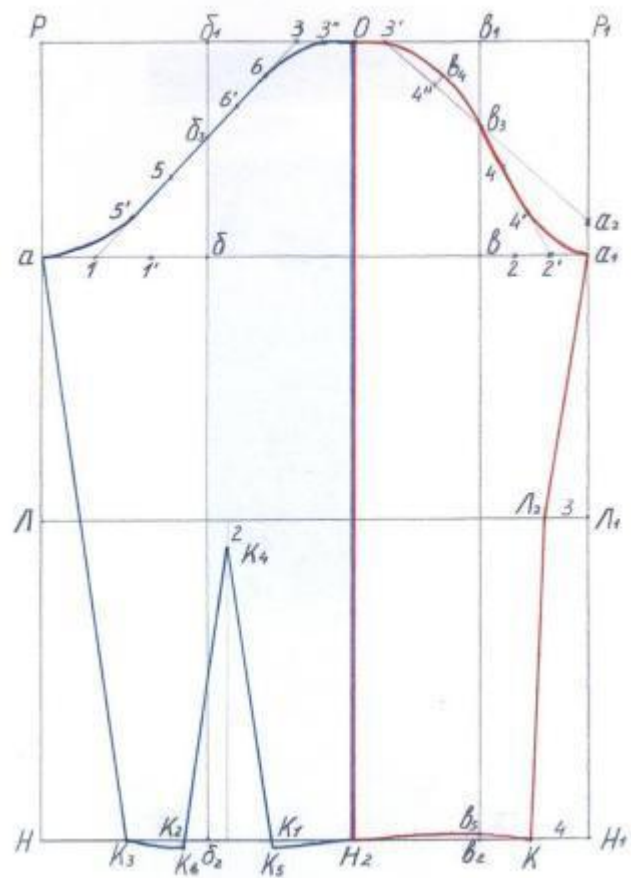
- рівень досягнення поставленої мети уроку;
- помилки учнів при виконанні завдань;
- відзначення кращих робіт учнів;
- аналіз причини помилок учнів та способи їх усунення;
- аналіз виконання правил і вимог безпеки праці та організації робочого місця;
- аналіз діяльності учнів у процесі всього уроку;
- оцінка роботи учнів, її об'єктивне обґрунтування;
- оголошення теми наступного кроку;
- домашнє завдання.

V. Вологе прибирання майстерні черговими учнями.

Майстер виробничого навчання _____

Креслення конструкції основи жіночого плечового виробу

Креслення конструкції основи рукава

